

gjort gjældende, at naar Grosserereren virkelig skulde have en Straf, der nogenlunde svarede til den Arbejdsmanden idømte Bøde af 10 Rd., maatte han idetmindste anses med en Bøde paa 100 Rd., eller hvilket andet Beløb, der nu i det enkelte Tilfælde maatte findes passende. Men heraf følger da formcentlig ogsaa, at det ikke kan være saarende for den almindelige Retsfølelse, naar det i Dommen udtales, at da Begges Forseelse er den samme, og Bødens Forskjellighed ikkun er begrundet i deres forskjellige sociale Stilling, maa ogsaa Fængselsstraffen, som i Mangel af Betaling skal komme til Anvendelse, være eens for dem Begge. For en sund og naturlig Retsfølelse vilde det derimod være i høi Graad saarende, om Domstolenes Bestræbelse for i det anførte Exempel at stifte lige imellem Grosserereren og Arbejdsmanden skulde føre til, at den Første, i Tilfælde af, at han blev ude af Stand til at betale de 100 Rd. Bøde, skulde — efter det modsatte Forslag — lide en Fængselsstraf af 30 Dage, medens Arbejdsmanden, naar han ikke kunde betale den ham idømte 10 Rds. Bøde, for den selsomme Forseelse kun skulde lide en Fængselsstraf af 5 Dage. Venaadningsveien, som der henvises til for at fjerne slige ubillige, ja ligefrem uretfærdige, Resultater, turde i mange Tilfælde vise sig vanskeligt at betvæde eller usikker med Hensyn til Resultatet; men i hvert Fald kan det neppe være tilstrækkeligt til at berolige med Hensyn til de ligefrem af Principet i de foreslaaede Bestemmelser i Loven flydende uretfærdige Følger, at disse kunne afhjælpes ved det extraordinaire Nødb middel: den kongelige Venaadningsret. For saavidt det gjøres gjældende, at det vil indeholde noget Krænkende for den Paagjældende, der i intet Dieblit har været uvillig eller ude af Stand til at betale Bøden, dog i Formen, om end kun subsidiairt, at skulle ikjendes Fængselsstraf for en Forseelse, der efter Loven alene kvalificerer sig til Bødestraf, kan hertil erindres, at det formeentlig Krænkende ved slige alternative Domme i Bødesager — der isvrigt ikke ere ubekjendte andetsteds — maa bortfalde, naar det bliver vittertigt, at alle Bødedomme i criminelle Sager inbeholde og skulle inde-

holde en saadan Bestemmelse om et Fængselsalternativ.

Særlig Vægt lægges der fra den anden Side paa Consequenten for de Bøders Vedkommende, der paalægges Noget udenfor egentlige criminelle Sager; ved Dom — navnlig i Politisager og for processuale Forseelser — eller ved Resolution m. v.; der synes imidlertid at være tillagt dette Hensyn altfor stor Betydning. Det er væsentlig af practiske Grunde, at man i det medfølgende Udkast til Lov om Afsoningen af Bøder udenfor criminelle Sager har foreslaaet et fast og bestemt Forhold imellem Bøder og Fængselsstraf, navnlig fordi det vilde kunne medføre en stor Standsning af de paagjældende, i stort Antal forekommende, Smaasager, om de skulde opholdes efter den Undersøgelse, som vilde være nødvendig, hvis der i Dommen skulde bestemmes en subsidiair Fængselsstraf efter et frit Skjøn — en Undersøgelse, som der derimod i egentlige criminelle Sager i Reglen baade er Tid, Veilighed og Opfordring til at anstille —, hvortil kommer, at i mange beslægtede Tilfælde dicteres Bøden af Øvrigheden, hvem det ikke vilde være i sin Orden at tilstaae Myndighed til at bestemme den subsidiaire Fængselsstraf efter et frit Skjøn. Men skjøndt man af de berørte practiske Hensyn har anseet et andet System for Afsoningen af Bøder udenfor criminelle Sager end i disse for at være i og for sig ønskeligt og hensigtsmæssigt, vilde man dog ikke have foreslaaet det, hvis man ikke tillige var kommen til den Erkjendelse, at medens de practiske Hensyn, der tale for en fast Skala i Politisager m. v., ikke paa samme Maade eller i samme Grad gjør sig gjældende i egentlige criminelle Sager, saa gjælder det omvendt, at de væsentlige Grunde, der begrunde Forslaget om en fri Ansættelse af den subsidiaire Fængselsstraf efter Sagens samtlige Omstændigheder i criminelle Sager, kun have en forholdsvis meget ringe Betydning i de andre Bødetilfælde. I en overveiende Deel af disse er Bøden aldeles lovbestemt eller ialtsald snevert begrændset af det satte Minimum og Maximum, saa at Hensynet til de Paagjældendes forskjellige Formuesforfatning og sociale Stilling faaer slet intet eller kun saare